

MIILANG

AASTAST 1925

NOVEMBER 2010

Uljad kutsikad selleks
aastaks ristitud

lk 4-5

Humanitaarpraks

lk 6-7

Õpetaja –
Monika
Piirimäe

lk 10-11

Õpilane –
Oliver Taul

lk 12-13

Rohkem liikluskultuuri

Jällegi kord jõudsin kooli, süda ikka veel kiirelt põksumas ja peas vasardamas mõte: „Hea, et seekord ellu jäin“. Neil üksikudel juhtudel, kui paremakäe-ristmikul vasakult lähenev auto ratturile teed annab, satun tõsisesse segadusse. Mis toimub, kas tõesti anti mulle teed?

Meie liikluskultuur on jõudnud hierarhiani, mille tipus on jalakäijad ning viimasel redepulgal asuvad jalgratturid. On loomulik, et jalakäijail on eesõigus – nad on nõrgemad. Muidugi on ka autojuhid olulised, kuna nendel on kiire ja juhtida metsikum tänavapildi esindaja. Kuid see ei tähenda, et ratturid oleksid alaväärsamad teistest liiklejatest. Muidugi olen ma palju kuulnud probleemidest jalgratturitega; sellest, kuidas nad ootamatult autodele ette keerates teiste liiklejatega ei arvesta. Kuid kes arvestavad jalgratturitega? Nende eiramine on toonud omakorda jalgratturitepoolse ignorantsuse. Tingedus ja oma eesõiguse tagajamine tingib kadeduse, kadedus tekitab viha ja selle tagajärjel ongi meie liikluskultuur nii vihane.

Lahendusi on muidugi raske leida. Auto-teedele on keeruline jalgrattaradasid lisada, kuid teisalt on ka jalakäijatega ratureid kokku panna keeruline – kui tihti teiegi jälgite kõndides, kas olete jalgratturite või jalakäijate raja peal? Nii et mängu tuleb võtta elementaarne viisakus.

Kuid liiklusreeglid ei tohiks jääda vaid tänavatele, neid tuleks arvesse võtta igal pool. On arusaadav, et kooli aatriumi ukse peal sõpra nähes tahaks temaga kangesti vestelema jääda, kuid see blokeerib teiste jaoks võimaluse seda ukseava läbida. Ka sööklasse järjekorda minnes pidage silmas alati kahte järjekorda, ärge ummistage ühte toidujärjekorda.

Olles ise liigeldes viisakad, võime ju loota, et seda on ka teised ning niimoodi võime säästa omi niigi arvestustenädalast läbinäritud närve.

Peatoimetaja
TUULI LAND

Õppelaenude hüvitamisest

TEKST. KRISTJAN-MARTIN KASTERPALU

Võib-olla on lugeja isegi kuulnud hiljutisest õppelaenude hüvitamise ümber keerlevast poleemikast. Loodan, et minu kirjutis aitab olla rohkem kursis nii meie kaaskannatajaid - üliõpilasi kui ka mõningaid noori peresid tabanud ebameeldivast üllatusest.

18. juunil 2009 võttis Riigikogu seoses teise lisaeelarvega vastu seaduse, millega lõpetati muuhulgas ka õppelaenude hüvitamine riigitoimetajatele ja lapsevanematele. Otsuse tulemusena ei hüvitatud enam neile, kes polnud 1. juuli 2009 seisuga riigitoet üle aasta teinud, õppelaenu põhiosa. Seadust menetleti nii, et laenu hüvitamise jätkamiseks tuli esitada taotlus, mille viimane tähtaeg oli 8 päeva pärast seaduse avaldamist Riigi Teatajas. Enne seaduse väljakuulutamist avaldasid Eesti üliõpilaskondade juhid meelt hüvitamise lõpetamise vastu, kuid tulutult. Tudengite põhiline argument oli EV põhiseaduses toodud õiguspärase ootuse õigus, mida õppelaenust ilma jäänud tudengitel piirati. Rahanduskomisjon tõi õigustuseks Riigikohtu otsus e, mis ütleb, et „...õiguspärase ootuse põhimõte ei tähenda, et isikute õiguste piiramine või soodustuste lõpetamine on üldse lubamatu.“ 4. septembril 2009 kaebas kehalise kasvatusõpetaja Mirjam Tinno Eesti riigi seoses õiguspärase ootuse rikkumisega kohtusse, ta võitis hagi ning lõi pretседendi. 2010 aasta juunis esitasid tudengid Riigikogule uuesti kirja, millele vastust ei järgnenud. Nüüd kogutakse allkirju.

Mina isiklikult tunnen siiralt kaasa noortele, kes õpivad näiteks avaliku haldust ning võtnud õppelaenu teadmise, et see hüvitatakse. Veel rohkem aga on kahju riigitoimetajatest, kelle aastane staaž tähtaja kukkumisel veel täis ei olnud. Riigi säästus kujunes umbes 30 milj krooni, mida oleks kindlasti saanud kärpida mujalt nii, et inimeste õigusi oleks vähem riivatud. Rahanduskomisjoni vastuse tekst oli kirjutatud kergelt üleoleva tooniga, sest tudengid, rääkimata gümnasistidest, on ju võimetud pidama kompetentset poliitilist diskussiooni.

Artikli baasiks olevate materjalidega võite tutvuda veebiaadressil <http://bit.ly/cXubLY>

JUHENDAJA
Age Salo

KÜLJENDUS
Bruno Saar

FOTOD
Andreas Raukas

Palju õnne ja nobedat sulge, kallid Kristi!
Soovib Toimetust

TOIMETUS

Kristi Luha, Julius Kull, Karl Kristjan Kaup, Kristjan-Martin Kasterpalu, Susann Kivi, Linda Tarto, Maarja Helena Meriste, Hilary Karu

Joseph Kesseli raamat “Lõvi”, mis on ilus ja kaasaaharav lugu Keenia rahvuspargist.

Filmidest „Dirty dancing“ või „Helisev muusika“. Üleüldse meeldivad õpetajale romantilisema sisuga filmid.

Mööndusteta draamajanu

TEKST. MAARJA HELENA MERISTE

Septembri teisel nädalal haaras vähemalt kogu Tartut draamapalavik. Sain minagi sellest osa ja veel vabatahtlikuna. Mis seal salata, nii magusat vabatahtliku kohta ei oleks olnud lihtne saada ilma teatavate tutvusteta. Minu ja kolme kaastrefferi ning veel kahe Tartu neu ülesandeks oli blogida etendustest, mida me enda imeliste kaelakaartidega tasuta vaatama saime minna. Kui mulle selline pakkumine tehti, olin esmalt päris skeptiline: ma ei ole teatrisse sattunud rohkem kui keskmine eestlane ja milleks üldse võhiklikud vabatahtlikud kui professionaalsetest teatrikriitikute Eestil puudust ei tule? Kuid see oligi aktsiooni mõte - nagu blogi iseloomustav klausel ütleb:

„Koht, kus noored ja vihased kirjutavad Draama 2010 teemadel.“ Vihasena ma end küll ei tunne, kuid nagu hiljem selgus, oligi nooruslikult vahetu tsensuurivaba hinnang see, mida meie blogi puhul hinnati.

Virginia Woolfi ei karda me, ei karda me, juhhe!

Sügavaima mulje jättis mulle teatri NO99 lavastus “Kes kardab Virginia Woolfi?”. Minu jaoks vajas see tükk seedimist, sest tegelaste pununud emotsionaalne sasipundar jättis rindu ängistava tunde, justkui oleks laval esitatud mind isiklikult puudutavad probleemid. Noore teatrikülastajana olen tegelikult varemgi kogenud liigse empaatia pahupoolt.

Alguses nagu ei tahtnudki eriti uskuda, et järgnevat kolme tundi mu elust sisustab nelja inimese elutoodraama, aga vaataja kisutakse kohe kahe paari, kes teineteist vaid formaalselt tunnevad, musta pesu pesemisse. Esimesest stseenist alates oli näidendi õhk koleeriline. “Naer läbi pisarate” efekti suurendasid pidev suitsetamine ja joomine, hüs-teerilised naerupahvakud ja pisarad. Kulminatsioonihetkel, kui Mirtel

Pohla kehastatud Kullake põrandal nuttis, George ladinakeelset “palvet” pomises ja Martha sonis midagi enda nukukesest, oleksin ise tahtnud midagi olukorra parandamiseks teha (ning see on siinkohal muidugi märk meisterlikust lavastusest ja väga heast näitlejatööst). Keegi ei ole puhas. Nickile üritab George selgeks teha, et ta võib ju tarkusi orjata, aga endast suuremaks ei saa ta kunagi. Nicki lobisemise tõttu tulevad ilmsiks tema ja ta naise abielu nõrgad kohad. George ei taha välja teenida neid mõnitusi, millega Martha ta üle külvab. Lõpuks on ikkagi kogu “peo” kokku ajanud Martha ise see, kes kardab Virginia Woolfi...

Sellised olid minu mõtted pärast etendust. Ma näen, et eakaaslaste seas pole teater ealeski nii populaarne kui näiteks kino. Teater on vahetum ja tõsielulisem kui film – vaataja ees seisavad päris inimesed, kes, sõltumata enda hetkemeelolust, väsimusest või muudest inimlikest teguritest, kehastuvad mitmeks tunniks kunstelusse ja täidavad neile määratud rolli... või rohkemgi veel.

D r a a m a t ,
ikk a j a

Tervislik rebaste retsimine

rohkest tervislikku toitu ja sport Toomemäel

TEKST. LINDA TARTO

FOTOD. ANDREAS RAUKAS

23. septembri hommikul oli kooli-tulek kõike muud kui tavaline. Peale selle, et kooliriietust ei saanud valida tavapärase garderoobi hulgast, tuli ka kott koju jätta ja õpikud-vihikud hoopis ämbrisse laduda. Tegemist oli rebaste retsiga.

Oskuslikud grimmeerijad ning kaunid kostüümid

Juba kooli sisenedes seisime silmitsi pahaendelise muigega üheteistkümnendikega, kes ei kavatsenud näosodimisprotseduuriga tervet päeva oodata. Ning vastuhakk 11.a klassile oli sel päeval mõeldamatu. Võis vaid õnne tänada, et rebaste näonahal veekindlaid markereid ei pruugitud. Pealegi pääses enamik armsate vurrude ja R-tähga otsmikul, kuid mõnel väiksema vedamisega rebasekutsikal õnnestus ülejäänud päeva jooksul ka vuntside, habeme või monokulmuga kaunistatud saada.

Aatriumis ja koridoris avanes uskumatult kirev pilt, kus rõõmustavasse värvikoos- lusse kuulusid kollane, oranž, roheline, lilla ja roosa. Peale selle, et me, rebased, ülejäänud kooliperest hästi eristusime, tekitas see minu meelest ka korraliku ühtsustunde. Omaette vaatepilt olid muidugi sukkpükse, roosasid seelikuid või bikini kandvad poisid.

Hõrgutistest üksikasjalikumalt

Kuid see päev ei olnud lihtsalt mingi kostüümipidu, rebastel tuli ennast ka liigutada. Treffneri kool ei kannata vist ühelgi teisel päeval nii sagedaste pommirünnakute all. Hüüde “pommirünnak” peale tuli rebastel nagu üks mees pikali heita ja kannatlikult lamada, kuni “oht” möödaski. Selle aja sees pandi paar noormeest kätekõverdusi tegema, mõnda sunniti küüslauku sööma ning mõnel täiendati näomalinguid. Halvemal juhul kallati õnnetu rebane üle hapupiimaga või määrati selja-

le ketšupit.

Need pisikesed katsumused olid aga tühi-asi võrreldes söömaajaga keldris, kus tuli esialgu läbida pikk, pime ja sünge käik herneteradel roomates. Kui marraskil põlvede ja kriimustatud kätega ühte valgustatud ruumi jõudsime, avanes vaatepilt väga omapäraselt kaetud lauast. Kaua ei saanud aga seda ilu imetleda, sest aja peale tuli kogu kraam alla kugistada. Haaranud kandikult iseenesest kena välimusega suupiste ja selle suhu toppinud, tuli kogeda tõelist maitseõudust – kibedat, limast ja öökimaajavat. Kõige kurjakuulutavam tundus aga laste pissipott, mille väljanägemisest polnud võimalik aru saada, kas seda ka kunagi pestud oli või mitte. Täidetud oli see kollase vedelikuga, poti põhjas võis näha väikesi pruune Kasekese komme. Kiiresti tuli kõrist alla kummutada erinevad huvitavad kokteilid, mis sisaldasid peale muu üksteisega kokkusobimatute ainete ka kala. Et aega oli vähe, topiti viimased jogurtised kalaribad poistele lusikaga suhu.

Orientiiri kaotanud rebased

Päeva tähtsaim ja vastutusrik- kaim osa, rebaste jooks, algas meie klassile kl 17.15 kooli siseõuest. Võtsime paarikau- pa tihedasse kolonni ja kiirus- tasime esimese peatuspaiga – Raekoja platsini. Kõigi tol hetkel Raeplatsil viibinud tart- laste rõõmuks ja silmailuks tuli meil üheteistkümnenda klassi neiu ettenäitamisel sooritada lihtsaid, kuid võrdlemisi suurt paindlikkust nõudvaid balleti- harjutusi. Kui olime pursskaevu skulptuuri paarilisega võima- likult kirklikult järele teinud ja pommirünnaku ajal veidi sinist taevast vahtinud, liikusime kolonn- is edasi, nüüd juba käsuga mitte mingil juhul üksteisel käest lahti lasta. Silla juures saime rebaste jooksu

karmimate võtete osaliseks. Laias kaares lendasid meie suunas vee- pommid, mõnele maandus ka toores muna juustesse või jakitaskule. Ülesanne oli aga üsna fantaa- siarikas – sillalt rippusid alla mingit sorti piimatootega täidetud kummikindad, mis tuli aja peale tühjaks imeda.

Teekonnal läbi Tartu tänavate sammusime marsitaktis ning improviseerisime ülis- tuslaule 11.a-le või laulsime üldrahvalike viise, nagu “Tartu marss” ja “Juulikuu lumi”. Ei puudunud ka pommirünnakud, mõned neist poristel teedel. Enamasti olid järgnevad katsumused pigem füüsilist koormust pakkuvad. Tuli ka klassiga erinevate kombinatsioonide abil korraldada asi nii, et maad puudutaks vaid kindel arv kõhte, jalgu, selgi ja tagumikke.

Üheks peatuspaigaks oli kunagine HTG

Mauruse valmas silm Hugo vande täitmist jälgimas. ▲

asukoht, mis oma räämas välimu- sega kuidagi sealset kunagist hiil- gust ei meenutanud. Ülesanne oli lihtne-kulistada aja peale alla pakk tomatimahla ja petti.

Viimaks hakkasime lähenema õndsale lõpp-peatusale - Treffne- ri ausambale. Poriste ja higistena võisime käe südamele panna ja pü- halikult rebasevande lausuda. Tun- ne täieõigusliku rebasena oli uhke, ehkki õlule oli laotud mitmeid ko- hustusi, näiteks kuuletuda vanema- tele treffneristidele, säilitada meie kooli legendaarset riigieksamitule- muste keskmist ning hoiduda salati näidisportsjoni ületamisest.

Meenuvad kooliaasta alguses hu- vijuhi lausunud sõnad, et Treffneris rebaste retsimist kui sellist ei toi-

mu. Olime küll muda-ja munaplekilised, kahtlaste pritsmetega kaetud, märjad ja võimalik, ka haisvad, kuid vähemalt oli kogu üritusel oma mõte. Õhtu jätkus mee- leolukalt, kooli aatrium muutus kuumaks tantsupõrandaks, algul disko, hiljem tant- sukavade esitamise ajal. Žürii ei oelnud kellelegi midagi kurja, küllap olid meie kavad siis lihtsalt nii kõrgel tasemel.

Pinev hetk tekkis auditooriumis, kui avalikustati punktid ja võitja – B10. Eriti liigutav oli näha jooksu võitnud beekate klassijuhataja silmis õnnepisaraid, kui- gi ta ise väitis, et nüüd on täitunud tema suurim õudusunenägu: nende klass peab midagi korraldama Ehkki tundus, et aja peale söömise ja joomise ning sportlike ülesannete kõrval oleks võinud tasakaa- luks olla ka rohkem loovust ja nutikust nõudvat (nagu seda oli viktoriin), oli re- baste päevast saanud tore mälestus, mis

Retsimise ajal liikus koolis palju paljaid rebaseid

A9 hoolitses ka rebaste täis kõhu eest

Tuttavateks ülahuule abil

16. septembril kogunesid reba- sed aulasse 11.c korraldatud tutvumisõhtule. Kavas olid erinevad võistlused, klasside näidendite, mas- kottide ja lippude esitamine ja rebas- te orienteerumine koolimajas. Võist- luste hulka kuulusid näiteks oliivide söömine käte abita, pliiatsite pude- lisse asetamine nina ja ülahuule abil, üksteise alt läbiroomamine ja kõik muu põnev. Õhtu lopes tantsu, tralli ja limboga.

Rebased üllatasid ka erilise paindlik- kuse poolest.

Kui ma akka laulõmaio, pjõsut sõnu pjõldumajõ

Neli päeva õpetajatega UNESCO jaoks avastatud, aga eestlaste poolt avastamata Kihnu saarel seigeldes...

TEKST. HILARY KARU
FOTOD. ERAKOGU

Pole just palju treffneriste, kellele on tekkinud kuldaväärt võimalus minna sedavõrd intellektuaalsete õpetajate nagu Helgi Teringu ja Kristiina Pungaga humanitaarpraktikumi ning seda veel neljaks päevaks väiksele väheasustatud saarele! Õpetajate nägemine mitteakadeemilises keskkonnas, nendega koos hommikuse kohvi joomine ei kahandanud, vaid hoopis kasvatas austust nende vastu. Kõigest hoolimata on nad ju samasugused inimesed nagu meie. Ainuke erinevus seisneb selles, et nemad üritavad õpilaste elu kergemaks teha, õpetades eluks vajalikku, samal ajal kui õpilased oskavad nende elu vahepeal ikka väga raskeks teha.

Kihnu saart on alati romantiliseks peetud, Kihnu romantika mõjus ka meie kooli poistele. ▲

Eesti keele õpetaja Helgi Tering on meile andnud tunde juba 10.klassist. Kihnus eksseldes oli õpetaja Tering meist mõtetega alati sammu võrra ees, õeldes, kuhu minema peame, kas tungime läbi võsa, männitihniku või pöörame ümber ja läheme tulnud teed tagasi. Ajaloo õpetaja Kristiina Punga, kes oma armsa oleku pärast 2010. aasta abiturientide poolt „Karupoeg Puhhist“ pärit Notsuks valiti, oli õpetaja Teringule toeks - egas 24 seiklushimulise noorega pole kerge nelja päeva koos veeta. Ta rääkis meile Eesti ajaloost uue vaatevinkli alt värvikaid ideid.

Riik riigis – Kihnu saar väikses Eestis

„See on muu maa, siin pole ühtki mäge, vaid metsad lõputud ja laukasood.“ Peeter Volkonski kirjutatud tähendusrikkad sõnad sobivad Eesti, kuid eriti Kihnu iseloomustamiseks suurepäraselt. Kuigi Kihnu kaardilt võib näha paljusid mägesid: Liivamägi, Arumägi, Kõstrimägi, Üllemägi jne, on kõige kõrgem neist vaid 8,5m. Saare soisuse avastasid kaks klassikaaslast, eksides ujumast tulles ära. Ega mandrieestlased orienteeruda ei oska! Kuigi saar on vaid 7km pikk ja 3,3 km lai, leidub seal mitmeid külasid. Ühes neist elab ka Kihnu Virve, keda mõned julgemad klassikaaslased külastasid. Kihnu muuseumi juhatajalt saime teada, et kadripäeval on kombeks kihnlastel end samamoodi naisteks riietuda nagu mandrilgi, kuid naabermajade ukse ette laulma nemad ei lähe. Hoopis joostakse naaber-

KAS TEADSID, ET ...

- ... kui pidudel tantsumuusika lauljad ja mängijad ära väsisid, esitasid nad ühe loo roppude laulusõnadega, siis sai tantsupõranda puhtaks.
- ... sinise riidevärvi püsimajäämiseks tegid kõik talurahva liikmed potti oma kergema häda – sellest ka nimi, potisinine.

külla lõbutsema, kartmata, et külaskäija ära tuntakse.

Teisel päeval tegime 13-kilomeetrise matka. Kuigi oli neid, kes kommenteerisid iga talu, millest mööda kõndisime, juhtus olema ka klassikaaslast, kes tõeliselt nautisid puhta männimetsa lõhna, looduse ilu. Mida rohkemat võiks tahta üks noor inimene, kes eksleb ringi, otsides teed, mida mööda oma edasises elu käia saaks. Kihnu on just see väike kohake, kus saab end rahus maha laadida – puuduvad klubid, kus pidutseda.

Kihnu muuseumis tutvustati meile saare kultuuri. Minu jaoks tundus see väga huvitav ning lindistasin enamiku meile räägitust diktofonile. Egas kõike korraga hoomata ei jõua ja kodus Kihnu kohta raamatute lugemiseks aega pole.

Helisev praktikum

Igal õhtul tegime kooli võimlas suure ringi, kus rääkisime oma päevast, muljetest. Esimesel õhtul oli see tutvustusring, sest õpetaja Kristiina Punga meid ju ei tundnud. Pidin leidma oma eesnimetähedga algava omadussõna, mis mind iseloomustaks. Valisin sõna „helisev“, sest mulle

meeldib palju laulda ning ise linnas üksi jalutades ümisen omaette. Seega helisen omamoodi. Teisel õhtul vestlesime matkast ning kolmandal õhtul oma töötoast ning pärast seda oli pidu pärnakatega. Igaüks valis teema, mida soovis uurida. Eelistuste põhjal jagunesime gruppidesse. Töötube oli mitmeid: laevaehitus, keel, muusika, rahvakalender, käsitöö, toit ja muistendid. Helgi Tering valis kohaliku Kihnust, kes meile vastavat ala tutvustas ja küsimustele vastas.

Mina olin klassikaaslaste Trine, Jaani ja Karliga muusikat uurimas Niidu Katrini juures, kellel on kahekümneaastane lauljakogemus „Estonias“, kuid nüüd tegeleb folklooransambli „Kihnumua“ juhtimisega. Eelmine aasta käidi UNESCO raames Tokyos esinemas. Kuuma kuid tuulise ilmaga Niidu Katrini juurde jõudes nägime, et tal oli külas Riho Sibul. Ärevus tungis seda kuuldes hinge. Kahjuks nägime Ribo Sibulat vaid vilksamisi. See-eest on meil pildid sellest, kus ta võis istuda ja õuna

noppida.

Ingrid Rüütli sõnul juba 2000 aastat vana eesti muusika oli algselt ühesugune. Erinevused mandri-eestlastega tekkisid saarel oma traditsioonide tekkimisel ligi 500aastat tagasi. Pidusid toimus sama

palju, kui palju oli tähtpäevi. Kõiki peeti pikalt ja laulurohkelt. Märkimisväärsed Kihnu pulmad kestavad kolm päeva, mil lauldakse läbi nii pruudi kui peiu sünnitalu.

Rohkem kuulete juba humanitaarprakti-

Treffneristide rände SALADUSED

Suvi on puhkuseaeg. Enne hooaega tegid meie kooli õpilased mitmeid reise klassiga. Käidi met-

TEKST. SUSANN KIVI

Õpiks õige kodumaal puhkama

Vestlesin mitme meie kooli õpetajaga suvistest reisidest ja tundsin, kui väga hindavad õpetajad ühist aega enda klassiga. Õpetaja Mall Matto käis omadega Võhandu jõel süstamatkal, Värskas ja Piusa koobastes. Ta rääkis vaimustusega, millise ahhaa-elamuse ta sai, kui ta nägi, kui aktiivsed ja toetavad on õpilased looduses. Õpilased korraldasid mõttemänge ning vingus nägudega tassiti kanuugi üle kose. Õhtul istus kogu seltskond koos lõkke ääres ja jagati elutarkusi – seda ka õpetajale. Eestimaa jõgede avastamise idee meeldi ks Ehtel Timaku klassile, kes leidis end Soomaa jõe pealt kanuutamas. Õpetaja ja õpilaste rõõmuks oli koos peaaegu kogu klass.

Ülle Seevri see-eest seikles oma klassiga Taevaskojas ja Kiidjärve matkarajal. Majandusõpetajale omaselt peab ta oluliseks, et reisil oleks vähemalt 70-80 pruntsenti

klassist - siis on asi väärt minemist.

Treffneriste jätkus ka saarele. Anneli Saarva klass suundus Hiiumaale, kus saadi olla vaid kaks päeva, ent Saarva sõnul oli reis väärt minemist, sest saare peal oli tegevust palju.

Klassi otsus Eestimaale ekskursioone teha tuleb tihtipeale otsusest veeta aega terve klassiga, sest just Eestimaa reisis on enamiku klassikaaslaste rahakotile sobivaim. Muidugi on lihtsalt alati ilus oma kodumaad avastada, sest vaatamata selle et ta on väike, on ta ikagi põnev. Samas Eestimaale jäädes tuleb tihtipeale leppida faktiga, et millegi uue avastamise emotsioon on väiksem, kuna kõige suure töönaosusega pole Eestis kohta, kus keegi klassist käinud ei oleks.

Elamusi Venemaal

Aare Ristikivi ja Age Salo käisid klassidega Novgorodis, Pihkvas ja Petseris. Venemaast on õpilastel meenutada palju. Maimu 11.e-st mäletab hästi meest Volhovi jõe kaldalt, kes tutvustas end Lepikuna. Härra Lepik tegeles jõe ääres vibulaskmisega, ja kui kuulis eesti keelt, oli tema rõõm suur. Lepik oli eestlane Venemaal,

juba 14 aastat elab ta Novgorodis. Eesti keelt ei olnud ta kuulnud aastaid, kuid südamele olid tal Liivi sõnad: "Tulin linnast. Lumesadu. Tööd ei leidnud kusagilt..." Ometigi saab keegi aru! .

Käisin ka ise Venemaal. Venemaa kohta on ikka räägitud, et teda saab uskuda või karta. Kui kohalike inimestega lähemalt kokku puutuda, siis pigem uskuda. Kui turu pealt söögikraami ostmas käisime, küsis müüja minu kesist vene keelt kuulates, kust ma pärit olen. Vastasin, et Eestist. Onu vaimustus oli suur ja lahkudes palus ta mul kindlasti Vera-nimelist sugulast Sillamäelt tervitada. Seni pole ma Verat veel kohanud. Kogesin taas kord, mida tähendab venelase usaldus, avatud hing ning külalislahkus.

Hemminki 11.e-st meenutab, et läks reisile kaasa, sest ema soovitas tal minna ja kogeda teistsugust keskkonda. Reis Hemminkile meeldis ning ta tuli koju tagasi tõdemusega, kui otsatult hea on jõuda nõnda koju, kui pärast reisi kodu peale jälle teistsiti vaadata oskad.

Pole tähtis, kas tegemist on mõnepäevase retkega läbi koduste soode ja koobaste või välisriigiga. Elamused, reisisid koos kal-

6 ratast, 6 sõpra, 8 päeva

Me ei arvanud, et idee, mida arutasime täpselt viimasel koolipäeval enne suurt suvevahega, võib teoks saada. Me peaks ju olema püstitihullud, et minna kuuekesi ratastega Eestimaad avastama, et-tevalmistuseta, üksteist vaevalt aasta tundes. 25. juulil, nähes, et istume kõik rataste seljas ja liigume raskete kottidega Lõuna-Eesti poole, saime aru, et idee on teoks saanud ja ees seisab 8 ettearvamatut päeva ja kuhjaga seiklusi.

TEKST. KRISTI LUHA
FOTOD. ERAKOGU

Värsked ja naeratus näol (1.päev)

Kuidas me saame hakkama 3 pluusi, 2 paari pükste ja ühe vabaajakleidikesega? Kuidagi siiski pidime, sest toit, jook, jalanõud, pesemisasjad ja muu eluks vajalik oli vaja mahutada väikesesse kotti. Seltskond koosnes viiest vaprast E9 klassi humanitaarist ja ühest praegusest reaali-rebasest. Esimese päeva õhtu sihtkohaks oli Jõgevaste ja tappev kuumus enne seda sundis meid vette, selleks oli Elva parim koht. Üles ja alla, üles ja alla käis me tee. 65,23 kilomeetrit ja olimegi esimese õhtuga mäel. Saun ja allikaterohke tiik. Mida veel soovida?

Kultuuri ka (2.päev)

Õine äike ja vihm meid ei häirinud ning ratturid ärkasid nagu silgud reas suures telgis ja pudrubrigaad läks hommikusööki valmistama. Telgi kokkupanijad said veel veidi põõnata ning asusid siis oma

ülesande kallale. Kõhud täis, asjad koos, patsid peas, asusime Tõrva poole teele, et teha esimene pikem peatus. Vesi oli soe ja kõhtu täitsid batoonid, must leib ja juust. Harisime ennast Helme varemete ja legendiga ning Taagepera lossiesisel unistasime uhketest kleitidest ja keskajast! Lõpp-punktiks oli Karksi-Nuia. Kaevu- vesi, makaronid, labidaga kaevatud augud vajaduste rahuldamiseks ning ootus uue päeva ees. 49, 98 kilomeetrit läbitud.

Teetööd on ratturite nuhtlus (3.päev)

Pärnu ootuses asusime teele, et õhtuks kohale jõuda. Hoiatatud oli meid juba varakult ~ 12 km pikkuse teetöö lõigu eest, mis meie aega röövib. Kuni Kilingi-Nõmmeni oli tee päikseline ja sirge, ilma igasuguse põnevusega. Ohuvestide rida tegi tunnise puhkusepausi ja siis jälle ratastele. Ega palju lastudki nautida uut ja

Fotofiniš - õnnelikult Tartus.

head teed rataste all, kui saabusid teetööd ja närvesööv ootamine-sõitmine. Kui oled pisike, ei arvesta suured veoautod sinuga üldse, lahtine killustik pole samuti ratturi sõber. Etapi lõppedes olid kõik elusad ja terved ning juba ootaski meid Pärnu. Asjad kuivama, ujumisriided selga ja paljajalu kolme minutiga ööbimiskohast ujuma. Kirjeldamatu nauding ja rõõm, et oleme tõesti nii kaugele üheskoos jõudnud. 77,54 kilomeetrit.

Puhkus (4.päev)

Telgi asemel voodi, hiline äratus ja rattapükste asemel kleit või lühikesed püksid. Puhkusepäev oli üks meeldejäävamaid. Päeval kõndisime linnas, õhtul lasime endale süüa teha ning osa seltskonnast võttis ette ka teekonna muuli lõppu ja tagasi. Trenn ei tohtinud ju vahele jääda. Paljad jalad poolmargade kivide peal ning lainend vaikselt vastu kive laksumas. Väikese tuletorni otsa ronides olime vaatega rahul. Meri ja tuledesäras rannajoon – see tõi naeratuse näole.

Üks pikk ja lõputu sirge (5.päev)

Asjad taas kotti ja Türi poole me oma

rattana seadsimegi. Pärnust väljasõit oli veidike kõhe, sest pidime olema samaväärsed nagu autod ja suured peateed polnud meile just meeltnööda. Tee oli pikk ja sirge, vasakul ja paremal vaid põld ja vahel natuke raudteed. Lühipeatustes lonksasime vett ja panime pöske. Suurema peatuse tegime Vändra pargis. Puhkus oli niivõrd mõnus, et oma ohutusvestide peal ja särava päikse all jäime põlispuude alla tunnikeseks magama. Ainus, kes rattaid valvas ja ristsõnu lahendas, oli meie ainuke meessoost isik Mait, aitäh talle! Türi jõudes olime arvanud, et saame läbimärjaks, kuid taevataat hoidis meid ja tegi tee märjaks meie ees, mitte meie kohal! Läbitud 85.25 kilomeetrit.

Välismaalased (6.päev)

Alustuseks saime teada, et 10 kilomeetrit kahe linna vahel läks nagu linnulennul. Tõesti, Türi ja Paide vahe oleks nagu väike jalutuskäik. Jäätisepaus Paides tehtud ja söök

Ohutusvest sai nimeks “nummivest”, sest asi tuli endale mugavaks teha.

Kui oled pisike, ei arvesta suured veoautod sinuga üldse.

tetud, sõitsime edasi ning ühes väikeses vahepeatuses sõitsid meile vastu kaks kanadalast, kes olid tulnud siia Eestimaad avastama ja olid teel Pärnusse. Nad olid

väga imestunud, et eestlased ise suurte kottide ja ohutusvestidega ringi sõidavad. Head teed üksteisele soovides liikusime edasi Järva-Jaani, et keha kasta ja söögipaus teha. Seal kohtasime üksikut soomlast, kes harrastabki üksisõitmist ja telgis ööbimist. Eelmisel aastal oli ta üks tee Milaanosse ette võtnud. Selline mees! Meie aga jõudsime tormist räsitud Väike-Maarjasse õhtupoolikul ning teel sinnani saatsid meid vasakul ja paremal lehmad ja lambad! 71.49 kilomeetrit.

Vasakult: Mari, Carmen, Mait, Hemminki, Kristi, Tiina.

Jõuvarud ja mootoriga kahe rattalised (7.päev)

Hommikune jahedus sundis meid esmakordselt panema selga pikad püksid ja tuulejaki, Eestimaa suvi hakkas näitama augustikuu märke. Tee Jõgevani, kus ootas meid jäätise ja batoonipeatus, oli pikk maa ja ega rataski ise edasi läinud, sest tuul oli üsna vali. Üks raskemaid etappe oli enne Jõgevat, Kärde tõus. Üksteise tuules kõva väntamine suri välja poole tõusu peal ning keel vesti peal ja suuri sõnu loopides jõudsime endast välja pigistada kogu mahla, et jõuda üles. Oli see vast väntamine! Edasi paistis juba Jõgeva ning meie masinad olid veidi teistsugusemad kui sealsetel. Olime sattunud Jõgevatrehvile! Saadjärv vasemal ja meie lõpppeatuse enne kodu paremal! 82.7 kilomeetrit.

KODU!

Hommiksed pannkoogid moosiga. Need olid nii head, et soov Tartusse jõuda lük- kus veidi edasi. Alustasime oma koduteed pärastlõunal ning kergliiklustee tõi meid Tartusse umbes tunni ja veerandiga! Kodulinna sildi juures sai tehtud kohustuslikud pildid ning lapsevanemad võtsid meid vastu nii tee peal kui ka lõpp-peatuses. Enne finišit saime ka oma reisi esimese sahmaka vihma, mis tegi meid läbimärjaks just lõpuks! Milline rõõm! Reisi lõpp tundus nii kurb, kuid pidusöögilauas said lubadused tehtud ka järgmiseks aastaks!

Monika Piirimäe

tunnis mühaklikkust ei sallita

TEKST. KARL KRISTJAN KAUP

FOTOD. ANDREAS RAUKAS

Esmapilgul tagasihoidlik ja sõbralik õpetaja on tegelikult malbet lahkust ja soojust täis orienteerujast rännunaine. Ta on rännanud Hispaaniasse ja Islandile, Treffnerisse ja Härmasse. Monika soe ja rõõmu täis aura on kaugele tunda ja kui talle väga lähedale seista, siis ka õelaima õpilase mõtted lähevad positiivsust täis. Noore õpetaja abivalmidus wannabe-ajakirjanikuga intervjuud tehes oli märkimisväärne ja andis aimu pedagoogi heatahtlikkusest.

Mis on teie lemmik-aastaaeg?

Oh, need lemmik-küsimused... Ei ole tahtnud endale selli-

seid pingeridu koostada. Aga mulle tõesti väga meeldivad augusti- ja septembrikuu. Augustivalgus Eestis on midagi täiesti erakordset, samuti septembrikuu värvid. Aga mul ei ole lemmikaastaaega.

Kus te reisimas käinud olete?

Viimane reis oli märtsikuus Islandile. Jõudsimme sinna just päev enne seda, kui vulkaan esimest korda purskama hakkas, aga see ei seganud meie rei-

si ja sellest maast on küll väga head mälestused. Looduses käisime hästi palju ja liustikel matkamas. Ja Hispaania on ka minu suur huvi. Olen seal viibinud kolmel korral. Viimase reisi võtsin sinna ette päris üksinda eelmise aasta juunis-juulis, kui vaatasin üle Baskimaa ning kõndisin seitsme päeva jooksul jalgsi Pamplonast Burgoseni. Esimesel kolmenädalasel Hispaania-reisil 2004. aastal sõitsime läbi suure osa Kes- ja Lõuna-Hispaaniast ning põikasime ka Gibraltarile ja Portugalile. Sevilla, Granada, Cordoba ja kogu Andaluusia laiemalt ongi ehk minu jaoks jäänud paigaks, kust seda „päris“ hispaanialikkust leida. Aga ka don Quijote tuulikud La Mancha tasandikel.

Kirjeldage oma perekonda.

Minu perekond on mu mees Kaarel ja kaks pisikest poissi: Paul ja Villem. Paul on kolmeaastane ja Villem kaheaastane. Koos moodustavad nad sellise võitmatu meeskonna.(naerab) Otseses mõttes, et ei käi jõud üle, aga samas on nad ka omavahel väga suured sõbrad ja toetavad üksteist, ning tundub küll, et üks ei saa teiseta.

Mida te mäletate oma varanoorusest?

Kui aus olla, siis mulle tundub, et mu gümnaasiumiaja mälestused on kuidagi tuhmimad või mitte nii eredad ja mällusööbinud kui ülikooliaja mälestused. Eks ma gümnaasiumiajal olin võib-olla kinnisem. Nagu ikka, et on maailmavalu ja ollakse rohkem asjade vastu kui nende poolt. Ilmselt oli see etapp vaja läbi elada, aga samas suurt sõpruskonda mul gümnaasiumiajast tõesti ei ole, pigem on mäletamisväärseks perioodiks ülikooli- ja korporatsiooniaeg. Aga ma tegin gümnaasiumis päris tugevalt sporti, nii et võib-olla tundsin rohkem seda, et tundidega oli vaja ühele poole saada ning koju ja trenni minna.

Mis spordiga te tegelesite?

Orienteerumisega. Minu isa on orienteerumistreener ja endine tipporienteeruja. Ilmselt oli see loomulik tee, mille ma läbi käisin, nagu hiljem ka mu vend – vabahtlikult kohustuslikus korras. Aga loomulikult mulle väga meeldis, ja läks päris hästi ka. Ja mida paremini läks, seda rohkem hakkas meeldima. Sai nii palju reisitud ja võisteldud, et ülikooli minnes tekkis võistlemise vastu tõrge ning mõneks ajaks loobusin sellest täielikult. Aga tasapisi olen jälle hakanud orientee-

rumist, jooksmist ja ka võistlemist nautima. Praegu huvitun peamiselt pikamaajooksust. Olen jooksnud kaks korda läbi täispika maratoni: aasta tagasi Brüsselis ja nüüd sügisel Tallinnas – selles mõttes olen muidugi algaja. Olen praegu võtnud eesmärgiks joosta tulevikus igal aastal vähemalt üks maraton eri kohas ja riigis, et ühendada reisimine ning sportlik ettevõtmine. Maratoniks valmistumine aitab argipäeviti trennimotivatsiooni üleval hoida.

Kus te olete töötanud enne Hugo Treffneri Gümnaasiumisse tulekut?

Jah, mul on päris mitmeid koole juba. Ülikooli ajal õpetasin oma kodukoolis, Põlva Ühisgümnaasiumis. Õpetajakoolituse kutseastal ajal töötasin Lääte Ühisgümnaasiumis ning seal tegin ka koolipraktika. Siis jõudsingi Treffnerisse, kus olin õpetaja Tiina Pluumi asendajana kaks aastat. Vahepeal elasin mitu aastat Inglismaal Cambridge's, sealt tagasi tulles töötasin algul endalegi ootamatult aasta Miina Härmas. Sellest aastast siis Treffneris tagasi ja loodetavasti jään siia veel mõneks ajaks.

Kuidas te Härmasse sattusite?

Sealne eesti keele õpetaja läks Peterburi ülikooli eesti keelt õpetama ja neil oli kiiresti asendusõpetajat vaja. Mulle tehti pakkumine, ja läksingi.

Millesse te usute?

Keeruline küsimus, mis ei tähenda, et ma ei ole selle peale mõelnud, aga ma usun, et kõigel on põhjus ja iga asi on millekski vajalik.

Kas teil on huvisid või hobisid?

Ühele humanitaarile kohaselt armastan väga teatris käia, häid filme vaadata ja toredade inimestega koos aega veeta. Selliseid salahobisid mul ei ole, et elan mingit salaelu või kolan urgastes.

Milline muusika teile meeldib?

Olen väga kehv muusika kuulaja. Enamasti olen õnnelik siis, kui raadio ei tööta. Eelistan pigem elamise loomulikku taustamüra.

Milliseid etendusi te teatris eelistate?

Viimasel ajal olen väga valivaks muutunud. Kõige hullem, mis teatris minuga juhtuda võib, on maadvõttev igavus. Viimasel ajal püüan pettumuse vältimiseks

enne ühe või teise tüki kasuks otsustamist suuremat eeltööd teha. Mul ei ole iseene-est mitte midagi ka hea psühholoogilise teatri vastu, aga alati olen heal meelel valmis vaatama provokatiivsemaid lavastusi. Väiksemad projektid on tihti haaravamadki kui suurte riigiteatrite pakutav. Komöödiad ma tavaliselt vaatamas ei käi. Pigem eelistan draamat, mingil eluperioodil olin väga huvitatud modernantsu lavastustest, aga see huvi on praegu kõrvale jäänud.

Kas mõni materiaalne väärtus toob teile naeratuse näole?

Jah, hea söök, söögist ma ei ütle kunagi ära.

Kas te enda arust oskate hästi süüa teha?

Enda arvates oskan ma palju paremini süüa teha, kui oma iseseisva elu alguses. Lapsed on ikka need, kes selleks sunnivad, ja mida rohkem valdkonda süüvida, seda rohkem hakkab see huvitavama. Ja viimasel ajal ma päris põnevusega katsetan. Teen tihti pajaroogi, sest neid on üpris lihtne valmistada ja nad on tervislikud.

Mis ajab teid kõige kergemini vihale?

Talun üpris halvasti ootamatusi. Kui näiteks tavalised asjad ei lähe nii, nagu on planeeritud, siis see häirib mind küll...

Millised iseloomujooned teid häirivad?

Häirib mühaklikkus, ebaviisakus. Teise inimese märkamata jätmine ja ülemäärane enesekesksus. See häirib mind ja ma arvan, et see häirib paljusid.

Mis on teie jaoks parim koht maailmas?

Kodu, nii kõige kitsamas kui ka laiemas mõttes. Selles mõttes, et alati tasub tulla tagasi. Kodu on perekond, aga on ka tegelikult kohad, mis on lapsest peale olulised või tähenduslikud, millega ollakse kokku kasvanud.

Aga mis on parim iseloomuomadus, mis inimesel võib olla?

Väga üldiselt öelduna on ikkagi headust maailmas kuidagi vähe väärtustatud. Sellist lihtsat, tavalist headust. Aga kui proovida mitte olla nii üldsõnaline, siis väga meeldib, kui inimene suudab millestki tõsiselt huvituda, millestki vaimustuda, millestki rohkem teada tahta.

Iseloomustus

kiire, nii liikumises, mõtlemises kui ka oma reageerimistes. Minu arvates suudab ta hästi seostada kirjandust, elu ja tööd. Olen ta elukäiku kõrvalt jälginud ning mulle tundub, et ta on seiklushimuline, aga samas ratsionaalne - minu arvates tore sümbioos.

Veiko Strauss:

Ma saan rääkida ainult oma esmamuljest, sest ma olen tema õpilane olnud vaid väga lühikest aega. Ta on huvitav. Minu jaoks on ta õpetamistiil natukene harjumatu, seega on vahetevahel raske aru saada. Ta tundub väga tore ja abivalmis. Ma pean aga ka mainima, et ta on üks kooli kenamaid õpetajaid.

Oliveri kuus metamorfoosi:

„Ma kardan, et keegi ei saa minust aru.“

Oleme klassiga Järvamaal Simisalu loodus-
majas ning väljas on viinakuu õhtule ko-
haselt jahe ja pime. Oliver on võtnud kätte
David Benioffi romaani „Varaste linn“ ning
loeb seda nõnda süvendatult, et ma peaaegu
ei sõandagi teda segada. Ent ta nõustub var-
malt kutsega tulla alla kaminasaali, et kuulata
halgude praksumist, tunda leekide soojust ning
rääkida veidi iseendast.

TEKST. LAURA VALLI
FOTO. ANDREASRAUKAS

Eneseteadlik veidrik

„Ma ei tea, kas see siin on välja paistnud, et ma veider olen ... Vanas koolis torkas see eriti silma,“ alustab Oliver mõtlikult. Mälestustes kerkib esile Jõgeva-aeg, mil ta istus vahetundide ajal täiesti üksinda klassi tagumises pingis ning vaatas tühjusse või luges raamatut. „Ma ei teinud seda kogu aeg,“ kostab klassivend justkui vabandavalt. Aga vahel istus Oliver toolile või põrandale, kuulas klappidega muusikat ning hakkas ekstaatiliselt õhutrumme mängima, hoolimata ümbritsevatest inimestest. „Väikesed lapsed tulid minuga tüli norima ja mind järele tegema, aga ma ei teinud välja. Isegi siis mitte, kui minu suunas kustukummid lendasid. Olen vist algusest peale individualist olnud, kuigi mul on kaks väiksemat ja üks suurem vend.“

„Kuidas Sa teatrini jõudsid?“ küsin, mal-

damata kauem oodata – ütled „Oliver“, mõtled „teater“. „Mu vanemad käivad väga tihti Eesti erinevates paikades teatrietendusi külastamas ning mind võeti kaasa juba siis, kui olin veel üsna väike.“ Oliver usub, et tema hea näitlemisoskuse ja suure lavalise julgusega on seotud suvised laagrid. „Kuna ma olin veendunud, et ei kohta laagrikaaslasti enam kunagi, tundsin end täiesti vabalt ja võisin kõike teha. Ma ei hoolinud sellest, mida teised inimesed arvavad. Nii ka praegu.“ Näitlemisega seotud ringitöö ja tunnivälised kokkusaamised algasid Jõgeval. Treffneris veedetud kahe aasta jooksul on Oliver olnud tegev truppides Teleaktiivne Korrasusmees, HTG 66 ja Theatrum ex machina ning osalenud Teatritehase töös. Võib lisada, et kõiki tema ettevõtmisi on konkurssidel ja festivalidel tunnustatud.

Palavikuline inspiratsioon

Pelgalt abiturientidest koosnevasse näiteringi HTG 66 sattus ta 2008. aastal verivärske rebasena enda sõnul küllaltki juhulikult. „Marit Sirmets oli mind vist

Betti Alveri luulekavas näinud, arvas, et ma võiksin sobida, ning tegi ettepaneku trupiga ühineda.“ Ettevõtmine päädis kooliteatrite festivali võiduga. „Meil oli hiljem väga hea tunne, et olime millegi niisugusega hakkama saanud.“

Eelmisel aastal lõi Oliver oma lähematest („Ja võib-olla veidrusega,“ lisab ta) sõpradest trupi Theatrum ex machina. Miks? „Teater pakub nii palju lõbu, kui saad kellegagi mängida.“ Tekstid valmisid koos töös Piret Karroga ühel õhtul kõigest kahe tunni jooksul. Juba alguses oli teada, et lavastuses peab olema karu, kõik ülejäänud sündis hiljem. Kuid ega kaks truppi kolmandata jää. Kui Teatritehases meesosa-

Lemmik-

-kirjanik: Franz Kafka, sest ta arutleb eksistentsialistlike küsimuste üle

-helilooja: Avangardistidest John Cage, klassikutest Igor F. Stravinski

Iseloomustus

Helgi Tering

Minu meelest on Oliveril artistlik tunnetus. Kui osa inimestest mõtleb ja tunnetab sõnadega, osa – tegudega, osa helidega, värvidega või visuaalsete kujunditega, osa tunnetab arve ja valemide, osa ei leia aega ei üheks, teiseks ega kolmandaks, siis Oliveri instrumentidiks on füüsis. Ta võib laval lihtsalt seista. Mina aga saalis ei saa temalt silmi: tema näo miimika, keha hoiak, publikut jälgiv (ehk isegi veidi häbematu) pilk, mingi maagiline salapärasus äratavad minus nii palju erinevaid kujutlusi, et vaa-

Anu-Liis Laar (12.c)

Oliver on väga autoritaarne lavastaja: käsutab kogu aeg ja üldse ei seleta. Ent näitlejana on Oliver väga hea, äärmiselt sõbralik ja seksikas. Temaga on mõnus koos mängida. On väga raske ennustada, mis Oliverist tulevikus saab. Ma loodan, et näeme teda näitlejana.

tan teda lummatult. Kõige hämmastavam on aga tõik, et Oliver ei pea ise üldse midagi mõtlema, ta laseb ajal endast läbi voolata. Samas ei kujuta ma täna teda ette mängimas laval suuri traagilisi kujusid – ku-

Hendrik Türk (12.c)

Oliver on tark, ilus ja parem kui küpsis. Ta toob oma sõprades kõik hea välja. Mina olen näiteks tänu Oliverile muutunud tunduvalt loovamaks. Ja Oliveril on alati see tere.

ningas Oidipust, Hamletit, Tšehhovi kurbi kangelasi, Tammsaare Andrest.

Ja ma vist mõistaksin, kui ta oma elus kannapöörde teeks, õpiks lõpuks X ameti selgeks ning oleks õnnelik.

täitjat vaja, sai Oliver uue kutse ning loomulikult nõustus. Kui küsin, kuidas kogu protsess täpsemalt toimus, jääb ta väga tagasihoidlikuks. „Need asjad ei toimu nii keeruliselt – sinna võib igaüks saada ...“ 2009. aasta Betti Alverile pühendatud luulepäevade vabariiklikus voorus jäi Oliver silma oma monotüügiga, mis pakkus alternatiivse vaatenurga ja üllatas vaatajaid nõnda, et autor pälvis eripreemia „sõnatu kontseptuaalsuse“ eest. „Minu jaoks oli see õige lähenemine – mis mõtet on luuletust ette lugeda?“ Kuid mis tingimusi on vaja hea lavastuse loomiseks? Palavik, mis tõusnud 38 kraadini, näib selleks üllatavalt hästi sobivat, sest just säärases olekus sai päev enne esinemist paika pandud põhikontseptsioon. „Kui tegemist teatriga, ei saa ma ka ise aru, mida öelda tahan. Peaasi on lõbus olemine. Ja kui lavastusest koorub välja mingi mõte, siis on kindlasti lõbus.“

Pea kui noodiraamat

Ideid uuteks rollideks saab Oliver kummalistest isiksustest. „Mulle meeldivad inimeste juures veidrused ja ma üritan neid lavale tuua.“ Ent üldist inspiratsiooni allikat ta ei maini. Ta toob näite oma järgmise teatriprojekti varal. Selle aluseks on kas absurdselt hea või jaburalt halb artikkel mehest, kes hüppas mootorrattaga üle Korintose väina. Kõige raskem olevat seejuures olnud hirmu ületamine. „Lõppu oli märgitud, et ta on säärased hulljulgeid tempe varemgi teinud. Lugu tundus minu jaoks nii absurdsena, et ma tahtsin selle tekstiga kohe midagi teha.“ Näitlejatest on talle sümpaatne näiteks Risto Kübar NO99 trupist. Just teatri NO99 etendusi käib Oliver ka kõige meelsamini vaatamas. „Kuulan ka sõprade soovitusi,“ lisab ta. Küsimusele, kas ta tahaks olla pigem

lavastaja või näitleja, järgneb pikk mõt tepaus. Ta vaatab äraolevalt kuhugi kaugusesse ja sõnab siis: „Ma ei kujuta end ette ei lavastaja ega näitlejana.“ Vaatamata sellele vihjab Oliver, et tema leidmine „lavaka“ sisseastumiskatsetelt pole päris võimatu, sest ta arvab, et teater teeb olemise põnevaks ning annab elule vürtsi. „Kui ma ei läheks näitlemist õppima, teeksin oma veidrusi edasi. Olen mõelnud (naljaga pooleks) minna Prantsusmaale juustu tegema või viinamarju korjama.“ Lisaks teatrile naudib Oliver muusikat. Ta laulab kolmandat aastat segakooris tenorite seas ning on olnud tegev bändis nii kitarristi kui vokaalsolistina. Ta on kirjutanud lugusid, kuid ükski neist ei vedele sahtlipõhjas, vaid on pidevas arengus Oliveri peas. „Ma ei näe nootide üleskirjutamises mingit mõtet. Mitte keegi peale minu ei mängi seda nagunii, minul aga on lugu mälus.“ Kuulata armastab Oliver avangardiste ja klassikalist muusikat. „Minu jaoks on helide tajumine lihtsalt väga rahustav.“

Spordialadest eelistab Oliver jooksmist. „Jõgeval on mul kindel seitsmekilomeetrine rada. Esimesed viis kilomeetrit jooksen ma tavatempos, aga viimase kahe kilomeetri läbimiseks panen muusika põhja ja lihtsalt kiirendan. Üritan endast kõik välja joosta.“

Kodutute moosekant

Reisimisega Oliveril suuri mälestusi pole, kuigi üllatusi täis sõite on olnud küll. Neli aastat tagasi osales ta Saksamaal tänu juhusele (või juhuse tõttu?) tuletõrjujate laagris. Sel suvel viibis ta ühes sõbraga Elleri muusikakoolist, kes oli kaasa kutsunud oma sõbra, Itaalias. Üheskoos tegutseti tänavamuusikutena: Oliver esines mandoliinil ning sõbrad vastavalt flöödil ja tamburiinil. „Reisi lõpuks moodusta-

sid osa meie kuulajaskonnast Milano kodutud, kes harjusid meiega nõnda ära, et teadsid kuhu tulla. Me muutusime kodutute bändiks. Äge!“ Kui antaks valida, kas puhkus välismaal või Eestis, võtaks Oliver viimase, täpsemalt puhkuse enda toas. „Puhkan vaikusega,“ sõnab ta mõtlikult. Mida muudaks Oliver võimaluse korral koolisüsteemis? „Esimene mõte, mis pähe tuli, oli see, et teistele võib hindeid edasi jagada, aga minule ei ole vaja.“ Ta ei soovi hindeid, sest need hirmutavad teda. „Mulle ei meeldi halba hinnet saada, aga seejuures on mul täiesti ükskõik, kui saan hea hinde. Ükskõiksus ja halb tunne – mõlemad on sama jubedad.“

Mitut Oliveri teie teate?

Oliveri sõnul on temas tõenäoliselt peidus kuus Oliveri. Kolm neist näitavad end koolimajas, kaks väljaspool kooli ja üks on tema enda jaoks. „Olen igas Oliveris erinevat moodi aus.“ Palun tal igat Oliveri iseloomustada. „Koolis on väsinud Oliver, rõõmus Oliver ja tantsisklev Oliver. Tavaelus võib kohata tõsist ja ausat Oliveri, ent on ka tõsine ja mitteaus Oliver (naerab). Ja see, kes ma iseendale olen ... Enda jaoks ma üritan olla väljaspool maailma olmet ja olustikku. Üritan mitte märgata mind ümbritsevat,“ sõnab ta energiliselt. Vahel võib initsiaali „O.“ taga peidus olla ka „Ottomar“. See pärineb eelmise aasta kooliteatrite festivali Tartu voorust. Kavalehel oli kirjas „O. Taul“, kuid ürituse juht soovis teadustamisel öelda ka eesnime. Kuna Oliveri ennast polnud ja keegi õiget nime ei avalikustanud, küsis noormees: „Kas ma „Ottomar“ võin öelda?“ Ja lisas siis: „Oh, see on hea nali, ma ütlen Ottomar.“ Ent Oliver pole päris sama meelt. „Minu arvates see eriti hea nali ei ole, aga olgu pealegi.“

Klassivanemad luubi all

Millega tegelevad klassivanemad? Kes nad sellised on ja miks meil klassivanemaid on vaja? Tutvustame Miilangus neid, kes meie klasside rõõme, muresid ja probleeme teavad ja nende eest seisavad. Alustame kõige vanematest – abiturientidest.

KOOSTAS: KRISTI LUHA
FOTOD: ANDREAS RAUKAS

Lemmi Olbrei A8

1. Cinamoni kaerapallid ja Draakoni kummikommid
2. Tossud ja teksad, aga kui see imelik poleks, siis ma käiksin kogu aeg oma tudupükstes ringi.
3. Enamasti ma õpin voodis, enne kui ma magama lähen, aga see pole vist kõige parem aeg. Äkki umbes kell 6.
4. Kooli kõndides ma kuulan tavaliselt muusikat, aga sööklas kummitas viimati üks armas laul „Dream“.

1. Alguses mina ja Laura kohe kuidagi võtsime initsiatiivi ja tegime rebase retsiks kava, mis on loomulikult kõige tähtsam kümnendas klassis. Arvatavasti tänu sellele tuligi teemaks, et me peaksime olema klassivanemad, aga kui õpetaja Parisoo ütles, et nüüd tuleb keegi välja valida, siis olid kõik vait, kuni Laura (ehk teine meie klassi vanem) karjus: „Mina kandideerin Lemmi!“ Ma tegin tagasi ja kandideerin Laura. Kuna rohkem kandi-

Faktid

1. Lemmik kommisort
2. Kingad ja seelik või tossud ja teksad?
3. Parim kellaaeg õppimiseks

Küsimused

1. Kuidas toimus klassivanema valimine?
2. Mis on klassivanema kohustused?
3. Kui hea ülevaade peaks klassivanemal oma klassist olema ja kas otsuste tegemisel saavad ka kõige vaiksemad sõna?

daate polnud, siis nii see jäigi.

2. Organiseerimine, info edasi andmine ja klassikaaslaste arvamuste uurimine. Klassivanema kõige raskem ülesanne on loomulikult tüdrukute spordivõistlustele meelitamine, sest iga kord on neil midagi teha ja keegi eriti ei taha minna ka, nii et alati, kui tuleb järjekordne kooliturniir, pean ma käima mitu päeva kõikide tüdrukute juures ja igäht isiklikult anuma. Eriti hull on korvpalliga! Kõik muu on sellega võrreldes kerge. Pidevalt peab erinevaid sündmusi ja tähtpäevi ka meeles pidama. See on minu jaoks päris raske.

3. Ikka peaks klassist olema hea ülevaade, siis juba tead, kes need vaiksemad on, kellel on head ideed või kes

kiiremini alla annab, kui on vaja midagi tüütut teha. Mina olen valmis kõiki kuulama ja mida rohkem arvamusi seda huvitavam. Kui on julgust mõnel hääletusel käsi tõsta, minu ja Lauraga rääkida või kellelegi öelda, et meiega tuleb rääkida, siis on kõik hästi.

4. Eeeee... Infotelefon saab esimesena kätte! Ja tegelikult on mul päris armsad, toredad ja targad klassikaaslased, nii

Kas teadsid, et...

...juba 5saj eKr kasutasid kreeklased suurendusklaasina veega täidetud klaaskera.

Ando Haldna B8

1. Roheline draakonikomm.
2. Eelistan mugavust ehk tossud ja teksad.
3. Hommikul poole kaheksast kella üheini päeval. Kuid on ka helgemaid õhtuid.
4. Ei ole kellelgi nii uhket ülikonda, Tuukri laul.
5. Piparmünditeed rohke meega.

1. Kevadpiknikul istus klass maha ja seadis üles kandidaadid. Õpetaja Seevri jagas kõigile sedelid ja sinna pidi peale kirjutama meeliskandidaadi nime. Hääle arvult teisest sai klassivanema parim käsi nii heas kui halvas.

2. Minu arvates on klassivanema kohustuseks olla õpetaja käepikenduseks aladel, mis ei kuulu tema tööülesannete hulka või on lihtsalt tülikamad. Kindlasti peaks klassivanem tõstma veidi klassi aktiivsust, olles ise initsiaatoriks või leides inimesed, kes soovivad midagi korda saata. Eks see klassivanema ametikoht selline veidi igand ole, klass on üldjuhul ise piisavalt aktiivne, et seista enda huvide eest ning vahelüli klassivanema näol võib pigem olla segav kui abistav faktor.

3. Klassivanem peab teadma kindlasti kõigi nimesid ja suhtlema kompleksivabalt igauhega klassist. Kõige vaiksemad saavad kindlasti ära rääkida oma külje, kuid see, kas see üldtulemust ka mõjutab, on juba puhtalt vaiksuse inimese enda teha, pannes välja kõik oma veenmisoskuse enda idee õigsuse põhjendami- seks. Sellist suhtumist, et tema mõte on jama, ei eksisteeri klassis B8.

4. Eks ikka klassivanem meenub kõigile siis, kui midagi on „väga halvasti“ (tsiteerides klassikuid), nii et eelistest rääkida pole väga midagi. Nii heas klassis nagu B8 puudub vajadus klassivanema järele, kuna kõik suudavad teha vajadusel kõike. Ja kui kõik on võrd-

Heli Aomets C8

1. „Oravake“.
2. Kleit ja kingad.
3. 08.10 - 15.30 ehk tunnis/koolis.
4. Oo kallis ole minu ämblikmees, mu juurde lenda üle maa ja vee.
5. Ma joon teed ka mittetalvel: pune (see on meega megahea ja ravimtaim muidu, kes ei tea).

1. 10. klassis ei olnudki valimist, kõik karjusid lihtsalt „UKU!!!!“. Eelmine aasta ta ei tahtnud enam, pidime uue leidma. Danica vaatas inimestega tõtt: „Sina? Sina!?!“. Keegi ei tahtnud, mul ka väga erilist soovi ei olnud, aga mõtlesin, et mis vahet sel on, teeme ära.

2. Klassivanemate ümarlinal käimine. Hea. Tegelikult võiks kõik klassikaaslased teineteise iseloomu tunda. Enamasti võidab see, kes karjub kõige kõvemini.

4. Pole veel nendega kokku puutunud.

Tuuli Haus D8

1. Kes meist siis kommi sööb?
2. Nunnud papud ja teksad.
3. Täpselt siis, kui motivatsioonilainele satud.
4. „Got my mind set on you“ - George Harrison.
5. Kas ma võiksin tee asemel hoopis sooja ja magusa kakao saada?

1. Olen klassivanem üheteistkümnenda klassi esimesest koolipäevast alates. Meie armas klassijuhataja, õpetaja Ristikivi, tõstas infominutites klassivanema teema ning ma olin täiesti hämmingus, kui mu klassiõed minu nime ütlesid. Viisime läbi ilusa demokraatliku hääletu-

se ja siin ma nüüd olen.

2. Klassivanema kohustused on eelkõige klassi teavitamine koolis toimuvast. Samuti on oluline vastupidine teavitamine - õpilaste murede ja küsimuste edastamine õpetajatele ning kooli juhtkonnale. Teatud määral on klassivanemal oluline roll ka klassisiseste ja -väliste ürituste organiseerimisel ja juhendamisel. Kuid kui ma nüüd päris ausalt tunnistän, siis minu arvates on kõige olulisem lihtsalt oma klassi jaoks olemas olla.

3. Ideaalis peaks klassivanemal olema oma klassist siiski väga-väga hea ülevaade. Erinevate otsuste tegemisel on tohutult oluline, et ka kõige vaiksemad saaksid sõna, sest meil kõigil on õigus arakuulamisele ning aktiivsele osalemisele klassitegevustes.

4. Nooo. Kõige parem on siiski aktiivselt osalemine klassisiseste probleemide ja küsimuste lahendamises, osalemine ürituste korraldamises ja otsene

Ilo-Kaisa Volmer E8

1. Kalevi praline.
2. Hmm, oleneb olukorrast... kingad ja teksad on kõige õigem vist.
3. On umbes täpselt kell 11 enne lõunat.
4. Viimasel ajal lugu "Breathe me" ansamblilt SIA.

1. Klassivanemat valitakse meil igal aastal septembris. Kõik, kes soovivad, võivad kandideerida ja siis hääletatakse.

2. Klassivanema ülesandeks on klassi esindamine õpilaskogus, samuti ürituste korraldamine. Samas on kõik klassis siiski võrdsed ja klassivanemat ei peaks kindlasti võtma kui juhti, vaid kui isikut, kes kuulab ära klassi soovid ja arvamused ning üheskoos teiste klassi liikmetega leiab lahendused ja võimalused kõigile ja kõigele.

3. Klassivanem peab kindlasti omama ülevaadet oma klassist - nii inimestest kui ka probleemidest. Kui võetakse vastu otsuseid, on kõigil võrdne õigus ja võimalus end väljendada.

4. Minu arvates ei oma klassivanem oma tööst lähtuvalt mingeid erilisi eeliseid.

Uus õppeaasta, uued tuuled

TEKST. ÕPILASESINDUSE PRESIDENT VEIKO STRAUSS

Uus õppeaasta on alanud, esimene arvestuste nädalgi on möödas. Rebased on tutvunud ja ristitud. Õpetajate päev on peetud. Ilmselt on need selle järjekordse kooliaasta suurimad seni asetleidnud sündmused. Ent mis saab edasi? Ootab meid, treffneriste, ees nüüd ainult tuim koolitöö või juhtub sel aastal veel mõnda põnevat?

Õpilasesinduse (edaspidi ÕE) presidendina julgen kindlalt väita, et sellel aastal meid kooliürituste defitsiit ei taba. Tugeva eelduse selleks annab sügisene ÕE muutmine. Nimelt ei koosne ÕE enam kahest, ja nagu praktika on näidanud, eraldiseisvast osast, vaid on liidetud ühtseks tervikuks. See tähendab, et ÕE juhatus ja klassivanemate ümarlaua asemel on nüüd ainult ÕE, kuhu kuuluvad kõik klassivanemad. Kooliürituste toimumisele aitab kindlasti kaasa ka õpetaja Reemanni tsitaadist inspireeritud põhimõte: „Kui on pidu, siis on pidu. Kui on töö, siis on pidu ka!“

Killud toovad õnne

Varem ei olnud roomlased sellised. Nad olid talupojad. Nad polnud nagu kreeklased: „Me filosofoerime ja hakkame homodeks“.

“Ma kuulsin, et sa ütlesid, et sa loed. See paitas mu kõrva-trumme.”

“Ka tema, Nero, oli kena mees. Vaatad kohe, et ponks poiss.”

“Stripparile ei saa esitada nii kõrgeid moraalseid nõudmisi kui erakooliõpetajale.”

“Klassikalisel araabiakeelsel sõnal on 4 tähendust: põhitähendus, põhitähenduse vastandtäendus, ropp tähendus ja tähendus, mis on kuidagi seotud kaameliga”.

Üllatav, isegi minu jaoks, on selle aasta rebaste innukus. Kiitus neile selle eest! Tänu suuremale koosseisule ja eelpool mainitud innukusele on meid tabanud mõningane loomingulisus. Nimelt on meil plaanis selle õppeaasta sees korraldada alternatiivspordipäev, naera-ise-ja-aja-ka-sõber-naerma-päev, üks tõsine pidupäev ja veel teisigi. Tõsi, seda kõike küll ainult siis, kui läbirääkimised meie huvijuhi, õpetaja Uvega, lõppevad edukalt.

Niisiis ootab meid ees üks huvitav kooliaasta, millele ÕE veel natukene särtsu proovib lisada. Ning olgugi et meie peamine eesmärk on koolipäeva rikastavate ürituste korraldamine, esindamine ja kaitseme (väga tuliselt) ka õpilaste huve. Näiteks ei saa ju kuidagi õiglaseks lugeda koorilaste pääsemist muusikaajaloo kontrolltööst. Ilmselt võiks ka vene keele rühmad moodustada taseme järgi.

Õppige hoolega ja olge tublid, et järgmisel klassivanemate ümarlual ei peaks arutama õnnetundide ülerahvastatusega seotud probleeme. Üks kord ja korralikult!